higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

# NASIENRIGLYN

## NASIONALE SERTIFIKAAT (BEROEPSGERIG)

## VERVOEREKONOMIE
## NKR VLAK 2

**2 Maart 2020**

**Hierdie nasienriglyn bestaan uit 5 bladsye.**

Kopiereg voorbehou

## AFDELING A

### VRAAG 1

1.1 Waar
1.2 Waar
1.3 Onwaar
1.4 Waar
1.5 Onwaar
1.6 Onwaar
1.7 Waar
1.8 Waar
1.9 Waar
1.10 Onwaar

(10 × 1) **[10]**

### VRAAG 2

2.1 E
2.2 G
2.3 F
2.4 A
2.5 I
2.6 D
2.7 B
2.8 H
2.9 C
2.10 J

(10 × 1) **[10]**

### VRAAG 3

3.1 'n Persoon of maatskappy wat goedere of mense namens enige persoon of maatskappy vervoer.

3.2 'n Persoon of organisasie wat 'n aandeel in die bedrywighede van 'n bepaalde organisasie het.

3.3 'n Land met 'n hoë vlak van ontwikkeling aangedryf deur 'n ekonomie wat meer op vervaardiging en tegnologie as landbou gebaseer is.

3.4 Individue of sakeondernemings wat die beskikbare vervoerdienste gebruik of dit in die toekoms sal gebruik.
Of
Individue of organisasies wat steundienste aan die vervoerdienstemark verskaf.

3.5 Wetgewende dokument oor die ellendige toestand van die landelike bevolking in SA wat deur verskeie beleidnavorsingstudies en aansienlike openbare bewustheid via die media na vore gebring is.

(5 × 2) **[10]**

**TOTAAL AFDELING A: 30**

Kopiereg voorbehou 

## AFDELING B

## VRAAG 4

4.1
- Suid-Afrika kan die vervoermidelpunt in die SAOG-streek ('SADC') wees.
- Dit kan volhoubare ekonomiese ontwikkeling bevorder deur beperkings op die ontwikkelingsproses, op alle vlakke, te verwyder.
- Dit sal naatlose intermodalisme in staat stel.
- Dit kan deur middel van gebruikerstariewe en belegging deur privaat/-openbare-sektorvennootskappe gefinansier word.
- Meer toeganklikheid en verhoogde veiligheid en sekuriteit binne die beperkings van sosiale bekostigbaarheid kan bewerkstellig word.
- Geïntegreerde vordering in tegnologie sal help om en toevoeg tot die rol wat vervoer in die ekonomie speel. (Enige 3 × 2) (6)

4.2
- Ritte na die werk
- Vrye tyd
- Ritte wat onafwendbaar is as gevolg van aktiwiteite wat betrekking het tot vervaardiging en opberging. (Enige gepaste 2 × 1) (2)

4.3
- Lewer 'n diens aan die gemeenskap
- Voorsien armoedeverligting
- Steun produksie
- Skep werksgeleenthede (Enige gepaste 2 × 2) (4)

4.4 'South African National Road Agency Limited' (Suid-Afrikaanse Nasionale Padagentskap) (1)

4.5
- Elektrisiteit
- Vervoer
- Telekommunikasiewese (Enige gepaste 3 × 1) (3)

4.6
- Die voorsiening van lewensbehoudende nooddienste
- 'n Toename in die waarde van eiendom en grond naby vervoerfasiliteite
- Wye paaie wat as vuurbreuke kan optree
- Paaie kan gebruik word vir vryetyd-akiwiteite soos fietsry en hardlopery. (Enige gepaste 2 × 1) (2)

4.7
- Dit gee aan mense die geleentheid om by aktiwiteite betrokke te raak wat nie andersins beskikbaar sou wees nie
- Dit voorsien sosiale en persoonlike ontwikkelingsgeleenthede, asook ontspannings- en opvoedkundige geleenthede
- Dit fasiliteer ontwikkeling of die verheffing van ander ekonomiese aktiwiteite
- Dit vernietig verdeling wat as gevolg van klasverskille bestaan, deur gelyke geleenthede ten opsigte van toegang te voorsien.
- Dit voorsien mobiliteitsgeleenthede vir mense wat uitdagings soos armoede, gestremdheid en bejaardheid in die gesig staar.
- Dit steun produksie en die volle waardeketting
- Geografies, skep dit nuwe ekonomiese aktiwiteit geogafies (Enige 2 × 2) (4)

[22]

Kopiereg voorbehou 

## VRAAG 5

5.1
- Doeltreffende doeanebeheer
- Maklik om handel te dryf
- Infrastruktuur- en tegnologie-ontwikkelings
- Sekuriteit en veiligheid
- Vergemakliking van handeldryf
- Regsaspekte
- Marktoegang
- Impak van vervoerkoste op keuse van 'n vervoermodus (Enige 5 × 1) (5)

5.2 5.2.1 Kopers kan pryse beïnvloed afhangend van die aantal kopers,✓ die belangrikheid✓ van elke individuele koper vir die besigheid, die koste ten opsigte van die produkte en dienste van een verskaffer✓ teenoor dit wat 'n ander verskaffer kan aanbied, indien oorskakeling oorweeg word. As die industrie slegs enkele invloedryke kopers het, sal hulle dikwels self die bepalings en voorwaardes vasstel wat op die industrie van toepassing sal wees.

5.2.2 Verskaffers kan maklik prys infleer. Dit hang gewoonlik af van die volgende af:

- Getal verskaffers van elke hoofproduk of -diens
- Enigheid van die produk of diens
- Mag of beheer oor die verbruiker
- Die koste om van een verskaffer na 'n ander oor te skakel

(Enige 2 × 3) (6)

5.3
- Gehalte van die diens of produk
- Koste van die diens of produk
- Diensvlakooreenkomsvoorwaardes
- Die verwagtings van die pendelaar
- Waar werksaamhede plaasvind en die verskeidenheid dienste beskikbaar
- Vriendelikheid van die hulpdiens of werknemers
- Veiligheid of betroubaarheid en beveiliging van besendings
- Spoed van aflewering
- Innovasie en modernisasie
- Nuwe inligtingstegnologie (Enige gepaste 2 × 2) (4)

5.4
- Voedselprodukte
- Masjinerie
- Motorvoertuigdele
- Klere (Enige gepaste 3 × 1) (3)

5.5
- Openbare sektor
- Privaatsektor
- Internasionale vaartuigeienaars
- Taxi-verenigings
- Transnet
- Lugvragoperateurs in private besit (Enige 3 × 1) (3)

Kopiereg voorbehou 

5.6
- Golden Arrows Busdienste
- Metrobus
- Putco
- Autopax
- Greyhound
- Intercape (Enige gepaste 2 × 1) (2)

5.7
- 'Transnet Freight Rail' (Transnet Spoorvrag)
- 'Transnet Rail Engineering' (Transnet Spooringenieurswese)
- 'Transnet National Ports Authority' (Transnet Nasionale Hawebestuur)
- 'Transnet Port Terminal' (Transnet Eindpunthawe)
- 'Transnet Pipeline' (Transnet Pyplyn) (Enige EEN) (1)

**[24]**

**VRAAG 6**

6.1
- Armoede wat met ontoeganklikheid tot openbare vervoer geasosieer word en voorbehoud (beperking) van luukse vervoer wat slegs vir bevoorregte burgers beskikbaar is
- Patrone ten opsigte van ongelyke ontwikkeling tussen ontwikkelde en onderontwikkelde gebiede
- Onvoldoende investering in landelike vervoer
- 'n Gebrek aan kapasiteit en gebondenheid aan regeringskant tesame met gebrekkige gemeenskapsdeelname het tot onvoldoende projekbeplanning en implementering gelei (Enige gepaste 3 × 2) (6)

6.2
- Historiese knelpunte en voortslepende onvoldoende investering in landelike vervoer
- Voorkeur vir gemotoriseerde vervoer en 'n tekort aan paaie en spore vir nie-gemotoriseerde vervoermodusse
- Ekonomiese aktiwiteite is oorwegend toegespits op Gauteng
- Agteruitgang van bestrate padnetwerke
- Onbetroubare spoorvervoer as gevolg van onklaarrakings en wanfunksionering
- Padnetwerke word as gevolg van korrupsie en swak bestuur nie in stand gehou nie (Enige gepaste 4 × 2) (8)

6.3
- Sommige hoofroetes is nou geprivatiseer en word as tolpaaie bestuur.
- 'TRP'-opgradering van die taxibedryf
- Taxi-staanplekke word opgegradeer en 'n gemoderniseerde 'BRTS'

(Enige gepaste 2 × 2) (4)

6.4 Vervoer word gebruik want mense wil aan aktiwiteite deelneem op plekke waarvoor hulle vervoer sal benodig. (2)

6.5
- Ondersteuning vir plaaslike infrastruktuur en dienste
- Verbeter toegangspaaie
- Ontwikkel rybare paaie
- Verbeter verouderde infrastruktuur (4)

**[24]**

**TOTAAL AFDELING B: 70**
**GROOTTOTAAL: 100**

Kopiereg voorbehou